

A VII. Kerületi Madách Imre Gimnázium helyi tanterve

Magyar nyelv és irodalom.....	2
Matematika.....	8
Történelem	11
Fizika.....	12
Kémia	15
Biológia.....	18
Földrajz.....	21
Angol nyelv.....	22
Neolatin nyelvek	23
Francia nyelv.....	24
Latin nyelv.....	26
Olasz nyelv.....	27
Spanyol nyelv.....	29
Német nyelv	32
Orosz nyelv	34
Digitális kultúra.....	37
Testnevelés	39
Ének-zene.....	40
Vizuális kultúra	45

Magyar nyelv és irodalom

Helyi tantervünk a 2020 áprilisában törvényerőre emelkedett NAT célkitűzéseivel összhangban készült. Áttanulmányoztuk a NAT-ban a tantárgyunkra vonatkozó elemeket, megvizsgáltuk az előző, 2012-es előírásoktól eltérő hangsúlyokat, amelyek tantárgyunk alapvető pilléreire vonatkoznak, ezeket a tartalmi szabályozókat alapul véve készítettük el helyi tantervünket. Teljes mértékben egyetértünk azzal, hogy a nemzeti kultúránk örökítésében mind a magyar nyelv, mind pedig az irodalom tantárgy kulcsszerepet játszik: az alaptantervben meghatározott hat fő fejlesztési területből (szövegértés; szövegalkotás; olvasóvá nevelés; mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás; anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek; irodalmi kultúra, irodalmi ismeretek) négy mindkét tantárgy keretében fejleszthető.

A magyar nyelv és irodalom más tantárgyakhoz, műveltségterületekhez is kötődik: dráma, művészetek, filozófia, etika, történelem. Fontos tehát a tantárgyakkal történő együttműködés is. Bizonyos irodalmi témakörök feldolgozásához ajánlott a művek filmes vagy színházi adaptációjának beépítését a tananyag feldolgozásába.

A magyar nyelv és irodalom tanításának nemcsak a műveltségátadás, a kompetenciafejlesztés, hanem az érzelmi nevelés is a célja. A diákok érzelmi fejlődése az alapja későbbi személyes boldogulásuknak, együttműködési képességüknek, társadalmi beilleszkedésüknek.

Helyi tantervünkben az órakeret 80%-át a törzsanyagra fordítjuk. Az órakeret fennmaradó 20%-ának tananyagához javaslatot teszünk, amelyekből a szaktanár saját meglátása, valamint a csoport igényei alapján választhat.

A helyi tantervünk a 9. nya, 9. nyb és a 9. évfolyamra vonatkozó anyagokat tartalmazza.

Nyelvi előkészítő évfolyam (9.nya/9.nyb) – magyar nyelv

Heti óraszám: 2 óra (Az egyik tanóra bontott)

A nyelvi előkészítő osztályokban a **magyar nyelv tantárgy** keretein belül különösen nagy hangsúlyt fektetünk a kommunikáció elméleti és gyakorlati vonatkozásaira, valamint a kommunikációs készségek fejlesztésére. Emellett megerősítjük a leíró nyelvtani fogalmak ismeretét, ezzel segítve az emelt óraszámú tanult idegen nyelvek elsajátítását is. Fontosnak tartjuk, hogy a diákok ebben az előkészítő évben is találkozzanak szépirodalmi (epika, líra, dráma) szövegekkel, ezért ezek segítségével fejlesztjük mind nyelvi, mind a dramatikusságot, valamint a szociális kompetenciájukat is. Szándékunk szerint a bontott tanórák optimális lehetőséget adnak az önismeret, az önkifejezés valamint a csoportban való együttműködés fejlesztésére.

A tananyag tartalma – tematikai egységek	Fejlesztési célok	Óraszám
I. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció; a szépirodalom mint sajátos kommunikáció	<p>A hallott szöveg megértésének fejlesztése (üzenet, szándék, hatás). Verbális és nem verbális kommunikáció, valamint a digitális és tömegkommunikáció jellemzőinek, tényezőinek, kódjainak azonosítása és alkalmazása.</p> <p>A személyközi kommunikáció különböző típusainak ismerete és a szituációhoz illő használata.</p> <p>Tiszta, érthető, artikulált beszéd jellemzőinek ismerete és alkalmazása.</p> <p>Szövegkontextusnak és/vagy a szituációnak megfelelő nyelvhasználat.</p> <p>Alkotó, cselekvő részvétel többféle dramatikus tevékenységben.</p> <p>A tanulók önkifejezési készségének fejlesztése, megnyilatkozásaik bátorítása, együttműködésük erősítése.</p> <p>Az aktív, tudatos és tevékeny részvétel csoportos tevékenységekben. Növekvő intenzitású és mélységű részvétel szerepjátékokban, csoportos improvizációkban.</p>	25 óra
	<p>Alapvető emberi magatartásformák felismertetése, megvitatása révén az erkölcsi és esztétikai érzék fejlesztése irodalmi szövegek segítségével. Az irodalmi alpműveltség építése. Irodalmi alapformák, műfajok, motívumok befogadása, értelmezése.</p>	10 óra
II. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, az anyanyelv és az idegen nyelvek	<p>A nyelv rendszerszerűségének tudatosítása, a különböző nyelvi szintek felismerése, kölcsönhatásuk. Alapvető leíró nyelvtani fogalmak felismerése és alkalmazása.</p> <p>Anyanyelvünk és a tanult idegen nyelvek néhány jellemzőjének összevetése.</p>	15 óra
III. Történetek feldolgozása	<p>Érdeklődés felkeltése a kultúrtörténet, történelem iránt.</p> <p>Dramatikus eszközök tudatos alkalmazása események, művészeti alkotások feldolgozásában, megjelenítésében.</p> <p>Az életkori sajátosságoknak és az elvárható tájékozottságnak megfelelő érvkészlettel és példákkal alátámasztott vita.</p>	20 óra

Magyar nyelv
9. évfolyam
Heti óraszám: 1 óra

A tananyag tartalma	Tematikai egységek	Óraszám
I. Kommunikáció – fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció	A kommunikáció fogalma, tényezői és funkciói Személyközi kommunikáció Verbális és nonverbális kommunikáció	5 óra
	A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre Médiaműfajok A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv	5 óra
II. Helyesírás	Helyesírásunk alapelvei	5 óra
III. A nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek	A nyelv mint jelrendszer	2 óra
	A magyar nyelv hangrendszere; hangtörvények	3 óra
	A szavak felépítése, a szóelemek (szótó, képző, jel, rag)	2 óra
	A magyar nyelv szófaji rendszere: alapszófajok, mondatszók és viszonzók	3 óra
	A szó szerkezetek (szintagmák)	3 óra
	A mondat fogalma és csoportosítási szempontjai	3 óra
IV. Kompetenciafejlesztés	Jegyzet- és vázlatkészítés Projektmunka	5 óra

Magyar irodalom
9. évfolyam
Heti óraszám: 2 óra

A tananyag tartalma	Tematikai egységek	Óraszám
I. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom	Az irodalom és hatása Műnemek és műfajok rendszere Szerző és mű viszonya	3 óra
II. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia	Hoppál Mihály: Sámánok. Lelkek és jelképek (részletek) Diószegi Vilmos: Az ősi magyarok hitvilága (Világfa) Anonymus: Gesta Hungarorum (ford.: Pais Dezső) (részletek) Jankovics Marcell: Az égisz érő fa (részlet) Irodalom és mozgókép: Jankovics Marcell: Ének a csodaszarvasról (részlet) Irodalom és mozgókép: Jankovics Marcell: Ének a csodaszarvasról (részlet)	3 óra
III. A görög irodalom	A görög mitológia motívumainak, alakjainak megjelenése későbbi korok irodalmában Az epika születése: Homérosz Szemelvények az antik görög lírából, a görög líra és az időmértékes verselés <i>Színház- és drámatörténet:</i> Szophoklész: Antigoné	12 óra
IV. Római irodalom	Catullus, Vergilius, Horatius, Ovidius	5 óra
V. A Biblia mint kulturális kód	Szemelvények az Ószövetségből és az Újszövetségből A Biblia motívumainak megjelenése későbbi korok irodalmi alkotásaiban Irodalmi műfajok eredete a Bibliában A Biblia és a film A Biblia képzőművészeti alkotásokban	10 óra

A tananyag tartalma	Tematikai egységek	Óraszám
VI. A középkor irodalma	Egyházi irodalom: Szent Ágoston Líra: Jacopone da Todi Halotti beszéd és könyörgés Ómagyar Mária-siralom Lovagi és udvari irodalom Anonymus Dante Walter von der Vogelweide Középkori vágánsköltészet Villon	8 óra
VII. A reneszánsz és a reformáció irodalma	Európai reneszánsz irodalom: Boccaccio Petrarca Magyar reneszánsz irodalom: Janus Pannonius Bibliafordítások, zsoltárfordítások Históriás énekek Balassi költészete Színház- és drámatörténet: Shakespeare	10 óra
VIII. Tehetséggondozás és kompetenciafejlesztés	Projekt munka Felkészülés a diákszínjátszó fesztiválra Előadó Színházi beavató foglalkozás stb.	14 óra

Az osztályozóvizsga követelményei a 9. évfolyamon

Írásbeli vizsga:

(lehetőség szerint a tesztek anyagát az a magyartanár állítja össze, akinek a csoportjába érkezik a tanuló)

Az érdemjegyek megállapításánál a következő százalékokat vesszük figyelembe:

25% alatt	elégtelen
25%-tól	elégséges
40%-tól	közepes
60%-tól	jó
80%-tól	jeles

Az írásbeli vizsga anyaga a következő anyagrészekre koncentrál:

magyar irodalom:

Homérosz: Odüsszeia/Iliász

Szophoklész: Antigoné

A görög líra műfajai, időmértékes verselés, egy képviselőjének életműve

A római irodalom egy képviselőjének életműve

Szemelvények a Bibliából

A középkor irodalmából: műfajok, Dante, Villon és más képviselők

Az európai reneszánsz irodalmából

A magyar reneszánsz irodalmából: Janus Pannonius

magyar nyelvtan:

A vizsga anyaga a következő témakörökre épül:

-kommunikáció

- a leíró nyelvtan szintjei a hangtántól a mondattanig

-alapvető szövegtani ismeretek

- helyesírás

Matematika

9. nyelvi előkészítő évfolyam

A nyelvi előkészítő évfolyamon a matematika tantárgy heti két órával szerepel a pedagógia programunkban. Ezt a NAT szerint képességfejlesztésre kell fordítani.

9. nyelvi előkészítő évfolyam (heti 2 óra, évi 68 óra)

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Kombinatorika, gráfok	6
Halmazok, logika	8
Számhalmazok, műveletek	6
Geometriai alapismeretek, alapszerkesztések	8
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	10
Játékok, játékos feladatok	15
Matematika alkalmazásai (statisztika, pénzügyi alkalmazások, grafikonok elemzése)	15
Összes óraszám:	68

Általános célok, feladatok, helyi adottságok:

A matematikatanítás célja, hogy hiteles képet nyújtson a matematikáról, mint tudásrendszerrel, és mint sajátos emberi megismerési, gondolkodási, szellemi tevékenységről. A matematika tanulása érzelmi és motivációs vonatkozásokban is formálja, gazdagítja a személyiséget, fejleszti az önálló rendszerezett gondolkodást, és alkalmazásra képes tudást hoz létre. A matematikai gondolkodás fejlesztése segíti a gondolkodás általános kultúrájának kiteljesedését.

A műveltségi terület a különböző témakörök szerves egymásra épülésével kívánja feltárni a matematika és a matematikai gondolkodás világát. A Nemzeti Alaptanterv nem szabja meg, hogy milyen tantárgyakat kell az idegen nyelvek, a digitális kultúra és a testnevelés mellett nyelvi előkészítő évfolyamon tanítani. Az itt meghatározott heti 4-6 óra kötelezően képességfejlesztésből a tantestület döntése alapján 2 órát matematika óra keretei között történik.

Az általános matematikai kompetenciák mellett a matematikához kapcsolódó egyéb területek is megjelennek a helyi tantervben, így pl. a pénzügyi tudatosság. Az utolsó két témakör ennek megfelelően nem különül el önálló tematikus blokként a többitől, hanem az év során elosztva kerülnek feldolgozásra különösen a következőkben ismertetett iskolai programok keretében.

A matematikához való pozitív hozzáállást nagyban segíthetik a matematika tartalmú játékok és a matematikához kapcsolódó érdekes problémák és feladványok. Iskolánkban az őszi projekthét keretében minden évben *Logikai csapatversenyt* rendezünk, amely nagyon közkedvelt diákjaink körében. Emellett *projekteket* keretében lehetőségük van tanulóinknak betekintést nyerni modern matematikai ismeretekbe, problémákba, máig meg nem oldott matematikai sejtésekbe, a matematika művészetekben való alkalmazási lehetőségeibe.

Az *erdei iskolában* szervezett programok kiváló lehetőséget teremtenek arra, hogy a matematikai tudás birtokában a tanulók hatékonyan tudják használni a megszerzett kompetenciákat az élet különböző területeihez kapcsolódó gyakorlati feladatok megvalósításán keresztül.

9-10. évfolyam

A 9–10. évfolyamon a matematika tantárgy alapóraszámja 204 óra. Az új ismeretek a teljes óraszám negyötöd része alatt a legtöbb tanuló számára elsajátíthatók, így a fennmaradó órák felhasználhatók ismétlésre, gyakorlásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra és számonkérésre.

9. évfolyam (heti 3 óra, évi 102 óra)

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Kombinatorika, gráfok	3
Halmazok	8
Számhalmazok, műveletek	6
Hatvány, gyök	8
Arányosság, százalékszámítás, betűs kifejezések, alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	18
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	12
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	18
Leíró statisztika	10
Geometriai alapismeretek, alapszerkesztések	5
Háromszögek	8
Négyszögek, sokszögek	4
A kör és részei	2
Összes óraszám:	102

10. évfolyam (heti 3 óra, évi 102 óra)

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Matematikai logika	10
Kombinatorika, gráfok	12
Hatvány, gyök	6
Másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek	20
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	4
Háromszögek	8
Négyszögek, sokszögek	6
A kör és részei	8
Transzformációk, szerkesztések	20
Valószínűség-számítás	8
Összes óraszám:	102

Általános célok, feladatok, helyi adottságok:

A matematikatanítás célja, hogy hiteles képet nyújtson a matematikáról, mint tudásrendszerrel, és mint sajátos emberi megismerési, gondolkodási, szellemi tevékenységről. A matematika tanulása érzelmi és motivációs vonatkozásokban is formálja, gazdagítja a személyiséget, fejleszti az önálló rendszerezett gondolkodást, és alkalmazásra képes tudást hoz létre. A matematikai gondolkodás fejlesztése segíti a gondolkodás általános kultúrájának kiteljesedését.

A műveltségi terület a különböző témakörök szerves egymásra épülésével kívánja feltárni a matematika és a matematikai gondolkodás világát. A fogalmak, összefüggések érlelése és a matematikai gondolkodásmód kialakítása egyre emelkedő szintű spirális felépítést indokol – az életkori, egyéni fejlődési és érdeklődési sajátosságoknak, a bonyolódó ismereteknek, a fejlődő absztrakciós képességnek megfelelően. Ez a felépítés egyaránt lehetővé teszi a lassabban haladókkal való foglalkozást és a tehetség kibontakoztatását. Iskolánkban a tehetséggondozás fontos pillérei a 10. osztályban heti 1 órában választható matematika „*kisfakt*”, és az évfolyamonként megszervezett tantárgyi verseny matematikából. A felzárkóztatásra rendszeresen betervezett korrepetálások keretében kerül sor.

A matematikához való pozitív hozzáállást nagyban segíthetik a matematika tartalmú játékok és a matematikához kapcsolódó érdekes problémák és feladványok. Iskolánkban az őszi projekthét keretében minden évben *Logikai csapatversenyt* rendezünk, amely nagyon közkedvelt diákjaink körében. Emellett *projektek* keretében lehetőségük van tanulóinknak betekintést nyerni modern matematikai ismeretekbe, problémákba, máig meg nem oldott matematikai sejtésekbe, a matematika művészetekben való alkalmazási lehetőségeibe.

Az *erdei iskolában* szervezett programok kiváló lehetőséget teremtenek arra, hogy a matematikai tudás birtokában a tanulók hatékonyan tudják használni a megszerzett kompetenciákat az élet különböző területeihez kapcsolódó gyakorlati feladatok megvalósításán keresztül.

A matematika, fizika, informatika munkaközösség szorosan együttműködik a témakörök feldolgozásában, a matematikai ismeretek gyakorlati alkalmazásában. Mindhárom tárgy tanítása során nagy gondot fordít a megszerzett tudás felhasználási módjainak megmutatására.

Történelem

9. évfolyam

Helyi tantervünk a jogszabályoknak megfelelően a 2020-as NAT, illetve a kapcsolódó kerettanterv előírásait figyelembe véve készült.

Munkaközösségünk a 9. évfolyamon különösen nagy gondot fordít a kötelező témakörök korszerű módszerekkel történő, sokoldalú, diákközpontú feldolgozására. Célunk, hogy a tanulók érdekesnek találják és megszeressék a tantárgyat, és hosszú távon is fogékonyá váljanak a történelmi és közéleti kérdések iránt.

A szabadon fennmaradó órakerettel kapcsolatban következő irányelveket fogalmaztuk meg:

- A „*Vallások az ókorban*” témakörnél a görög-római hitvilág, a zsidó vallás és kereszténység mellett India és Kína vallásait (brahmanizmus, buddhizmus, taoizmus, konfucionizmus) is tárgyaljuk. Ezt iskolánk kínai kulturális kapcsolatai is indokoltá teszik.
- A „*Hódító birodalmak*” fejezetben kitérünk a feudális állam létrejöttének konstans tényezőire (frank, bizánci, arab típus).
- Nagy hangsúlyt fektetünk a „*A középkori Európa*” témakör témáinak elmélyítésére, hiszen ezek az európai civilizáció, és számos vonatkozásban a magyar történelem és kultúra alapját képezik.

Fenti irányelveket a szaktanárok a mélységelvű témák kiválasztásánál is figyelembe veszik.

A 2020/21-es tanévtől kezdve a nyelvi előkészítő osztályokban a történelem szabadon választható tantárgy lesz heti egy órában. A hangsúly ebben a csoportban a tanulók érdeklődésének felkeltésén, történelmi alapismeretek (segédtudományok stb.) átadásán és korszerű, a tanulókat motiváló munkaformák (pl. prezentáció készítése egy szabadon választott témából) alkalmazásán van.

Fizika

Nyelvi előkészítő évfolyam

A természettudományos kompetencia középpontjában a természetet és a természet működését megismerni igyekvő ember áll. A fizika tantárgy a természet működésének a tudomány által feltárt alapvető törvényszerűségeit igyekszik megismertetni a diákokkal. Olyan ismeretek megszerzésére ösztönözzük a fiatalokat, amelyekkel az egész életpályájukon hozzájárulnak majd a társadalom és a természeti környezet összhangjának fenntartásához, a tartós fejlődéshez, és ahhoz, hogy a körülöttünk levő természetnek minél kevésbé okozzunk sérülést. Nem kevésbé fontos, hogy elhelyezzük az embert kozmikus környezetünkben. A természettudomány és a fizika ismerete segítséget nyújt az ember világban elfoglalt helyének megértésére, a világ jelenségeinek a természettudományos módszerrel történő rendszerbe foglalására. A természet törvényeinek az embert szolgáló sikeres alkalmazása gazdasági előnyöket jelent, de ezen túl szellemi, esztétikai örömet és harmóniát is kínál.

Ahhoz, hogy a fizika tantárgy tananyaga személyesen megérintsen egy fiatalt, a tanárnak a tanítás módszereit a tanulók, tanulócsoportok igényeihez, életkori sajátosságaihoz, képességeik kifejlődéséhez és gondolkodásuk sokféleségéhez kell igazítani. A jól megtervezett megismerési folyamat segíti a tanulói érdeklődés felkeltését, a tanulási célok elfogadását és a tanulók aktív szerepvállalását is. A fizika tantárgy tanításakor a tanulási környezetet úgy kell tehát tervezni, hogy az támogassa a különböző aktív tanulási formákat, technikákat, a tanulócsoport összetétele, mérete, az iskolákban rendelkezésre álló feltételek függvényében. Így lehet reményünk arra, hogy a megfelelő kompetenciák és készségek kialakulnak a fiatalokban. A kompetenciafejlesztés lehetőségei a következők:

Természettudományos kompetencia: A természettudományos törvények és módszerek hatékonyságának ismerete az ember világbeli helye megtalálásának, a világban való tájékozódásának az elősegítésére. A tudományos elméletek társadalmi folyamatokban játszott szerepének ismerete, megértése; a fontosabb technikai vívmányok ismerete; ezek előnyeinek, korlátjainak és társadalmi kockázatainak ismerete; az emberi tevékenység természetre gyakorolt hatásának ismerete.

Szociális és állampolgári kompetencia: a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés; kompromisszumra való törekvés; a fenntartható fejlődés támogatása; a társadalmi-gazdasági fejlődés iránti érdeklődés.

Anyanyelvi kommunikáció: hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás a témával kapcsolatban mind írásban a különböző gyűjtőmunkák esetében, mind pedig szóban a prezentációk alkalmával.

Matematikai kompetencia: alapvető matematikai elvek alkalmazása az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, ami a 7–8. osztályban csak a négy alpműveletre és a különböző grafikonok rajzolására és elemzésére korlátozódik.

Digitális kompetencia: információkeresés a témával kapcsolatban, adatok gyűjtése, feldolgozása, rendszerezése, a kapott adatok kritikus alkalmazása, felhasználása, grafikonok készítése.

Hatékony, önálló tanulás: új ismeretek felkutatása, értő elsajátítása, feldolgozása és beépítése; munkavégzés másokkal együttműködve, a tudás megosztása; a korábban tanult ismeretek, a saját és mások élettapasztalatainak felhasználása.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: az új iránti nyitottság, elemzési képesség, különböző szempontú megközelítési lehetőségek számbavétele.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség: a saját prezentáció, gyűjtőmunka esztétikus kivitelezése, a közösség számára érthető tolmácsolása.

A nyelvi előkészítő évfolyamon, heti 1 órában gamifikált kompetenciafejlesztéssel igyekszünk diákjaink kompetenciáit fejleszteni. A játékosítás során olyan játékelemeket alkalmazunk, amellyel a tanulási folyamatot érdekesebbé és így hatékonyabbá tehetjük.

Nyelvi előkészítő évfolyam

Témakör neve	Óraszám
Naprendszer	14
Csillagok, galaxisok, intergalaktikus tér	14
A Föld	8
Összes óraszám:	36

9-10. évfolyam

A fizika tantárgy fontos feladata a diákok természettudományos szemléletének formálása. A természettudomány feladata elsősorban a világ működésének leírása, a megismerési folyamatban az empiria és az elmélet összhangja is jelen van. A dolgok lehetséges működéséről, a megfigyelt jelenségek létrejöttének okairól hipotéziseket alkotunk, és ezek bevalását megfigyelésekkel és kísérletekkel vizsgáljuk. Mai technikai világunk alapja is a természettudomány. A tanterv a fizikai gondolkodásmód elmélyítésére, a modern kori tudományos eredmények megismerésére, az tudományos megismerési folyamat aktív tanulási módjának elsajátítására és a természeti jelenségek kísérletek általi élményszerű átélésére törekszik.

A fizika tantárgy tanítása során fontosnak tartjuk a többi tantárggyal való együttműködést, az infokommunikációs eszközök jelenlétét mind a tanórai, mind az otthoni munka során.

Iskolánkban a fizika tudás megalapozását iskolán belüli (Madách-kupa, csapatverseny) és az országos szervezésű (Mikola verseny, OKTV) versenyekkel segítjük. A projekt hét és az erdei iskola keretein belül a nagy érdeklődéssel kísért fizikához kapcsolódó előadások, projektek is jelen vannak. Az iskola rendszeresen kirándulásokat szervez a svájci CERN kutatóintézetbe, a Paksi Atomerőműbe és további tevéink között szerepel a csernobili atomerőmű és a dél-franciaországi fúziós reaktor meglátogatása is, ezzel is növelve a diákok érdeklődését a természettudományok iránt. Iskolánk nagyon jó kapcsolatot ápol a Wigner Jenő Kutatóintézettel, diákjaink rendszeres résztvevői az ott folyó munkáknak és kutatóik is előadásokat tartanak az érdeklődő diákoknak.

A tananyag a 10 évfolyammal bezárólag a következő:

9. évfolyam

Témakör neve	Óraszám
Egyszerű mozgások (1, 2)	11
Ismétlődő mozgások (1, 2)	6
A közlekedés és sportolás fizikája (1, 2)	18
Gépek (1, 4, 5)	5
Energia	10
Víz és levegő a környezetünkben (1, 3)	8
A melegítés és hűtés következményei (1, 3)	14
Összes óraszám:	72

10. évfolyam

Témakör neve	Óraszám
Szikrák, villámok (1, 5)	10
Elektromosság a környezetünkben (1, 5)	14
Generátorok és motorok (1, 5)	10
A hullámok szerepe a kommunikációban (1, 6)	14
Képek és látás (1, 4, 5, 6)	10
Az atomok és a fény (1, 5, 8)	24
Környezetünk épségének megőrzése (1, 7, 8, 9)	12
A Világegyetem megismerése (1, 9)	14
Összes óraszám:	108

Kémia

9.ny osztályok számára

	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
9.ny évfolyam	1	36 óra (36 hét)

A tematikai egységek áttekintő táblázata a 9.ny osztályokra

	Elméleti óra	Gyakorlati óra	Összefoglalás	Számonkérés	Összes óra
Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	4	4	1	1	10
Kémiai átalakulások	3	3	1	1	8
Kémia a mindennapokban	5	4	1	1	11
Környezeti kémia és környezetvédelem	2	2	0	1	5
Év végi összefoglalás	0	2	0	0	2

Mivel az új óraháló szerint lehetőség van a 9. ny osztályok tehetséggondozó tanórák tartására, ezért a természettudományok iránt érdeklődő diákoknak is szeretnénk lehetőséget biztosítani képességeik gyakorlati fejlesztésére.

Az iskola tantárgyi adottságai lehetőséget adnak tanulókísérletek végzésére, amiket gyakorlati óra keretében építünk be. Szem előtt tartjuk a csoportmunka kapcsán diákjaink kooperációs képességének fejlesztését is.

Intézményi hagyomány a projekthéten (november elején) tartandó előadások, kiállítások szervezése, melyekre előadók meghívására van lehetőségünk. Emellett projektszerű feladatok tervezésével és megvalósításával célul tűzzük ki a környezettudatosságra nevelést és a fenntarthatóság elveinek tudatos, szemléletformáló beépítését a mindennapokba.

Az erdei iskola kiválóan alkalmas terep a környezeti kémia területeinek (pl. víz- és talajvizsgálat) gyakorlatközpontú megismerésére.

9-10. évfolyam számára

FŐ TÉMAKÖRÖK A 9-10. ÉVFOLYAMON

1. Az anyagok szerkezete és tulajdonságai
2. A kémiai átalakulások
3. A szén egyszerű szerves vegyületei
4. Az életműködések kémiai alapjai
5. Elemek és szervesetlen vegyületeik
6. Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban
7. Környezeti kémia és környezetvédelem

	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
9. évfolyam	2	72 óra (36 hét)
10. évfolyam	I. félévben 2, II. félévben: 0	36 óra (18 hét)

A tematikai egységek áttekintő táblázata a két évfolyamra

9. évfolyam	Elméleti óra	Gyakorlati óra	Össze-foglalás	Számon-kérés	Összes óra
Az anyagok szerkezete és tulajdonságai	15	2	1	2	20
Kémiai átalakulások	10	2	1	2	15
A szén egyszerű szerves vegyületei	18	4	1	2	25
Az életműködések kémiai alapjai	7	1	1	1	10
<i>Év végi összefoglalás</i>	0	2	0	0	2
Összesen	50	11	4	7	72

10. évfolyam	Elméleti óra	Gyakorlati óra	Össze-foglalás	Számon-kérés	Összes óra
Elemek és szervesetlen vegyületeik	12	2	1	2	17
Kémia az ipari termelésben és a mindennapokban	9	1	1	1	12
Környezeti kémia és környezetvédelem	3	1	0	1	5
<i>Év végi összefoglalás</i>	0	2	0	0	2
Összesen	24	6	2	4	36

Az iskola tantárgyi adottságai lehetőséget adnak tanulókísérletek végzésére, amiket gyakorlati óra keretében építünk be. Szem előtt tartjuk a csoportmunka kapcsán diákjaink kooperációs képességének fejlesztését is.

Intézményi hagyomány a projekthéten (november elején) tartandó előadások, kiállítások szervezése, melyekre előadók meghívására van lehetőségünk. Emellett projektszerű feladatok tervezésével és megvalósításával célul tűzzük ki a környezettudatosságra nevelést és a fenntarthatóság elveinek tudatos, szemléletformáló beépítését a mindennapokba.

Az erdei iskola kiválóan alkalmas terep a környezeti kémia területeinek (pl. víz- és talajvizsgálat) gyakorlatközpontú megismerésére.

Biológia

FŐ TÉMAKÖRÖK A 9–10. ÉVFOLYAMON

1. A biológia kutatási céljai és módszerei
2. Az élet eredete és szerveződése
3. Az életközösségek jellemzői és típusai
4. Öröklődés és evolúció
5. A biotechnológia módszerei és alkalmazása
6. Az ember szervezete és egészsége
7. A bioszféra egyensúlya, fenntarthatóság

	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
9. évfolyam	2	72 óra (36 hét)
10. évfolyam	3	108 óra (36 hét)

A tematikai egységek áttekintő táblázata a két évfolyamra

9. évfolyam	Elméleti óra	Gyakorlati óra	Összefoglalás	Számonkérés	Összes óra
A biológia tudománya (NAT2020 A biológia kutatási célja és módszerei)	2	2	0	0	4
Az élet eredete és feltételei *	3	1	0	0	3
A sejt és a genom szerveződése és működése *	4	1	1	1	7
Sejtek és szövetek *	8	2	0	1	11
Egyedszintű öröklődés ***	6	4	1	1	12
Az élőhelyek jellemzői, alkalmazkodás, az életközösségek biológiai sokfélesége (NAT 2020 Az életközösségek jellemzői és típusai)	10	1	1	1	13

A Föld és a Kárpát-medence értékei (NAT2020 Az életközösségek jellemzői és típusa; A bioszféra egyensúlya, fenntarthatóság)	6	3	0	1	10
Ember és bioszféra – fenntarthatóság (NAT2020 A bioszféra egyensúlya, fenntarthatóság)	4	4	1	1	10
Év végi összefoglalás	0	2	0	0	2
Összesen	43	19	4	6	72

10. évfolyam	Elméleti óra	Gyakorlati óra	Összefoglalás	Számonkérés	Összes óra
Az élővilág egysége, a felépítés és működés alapelvei *	6	2	0	0	8
Élet és energia *	5	1	0	1	7
A sejt és a genom szerveződése és működése *	8	1	1	1	11
A változékonyság molekuláris alapjai (NAT2020 Öröklődés és evolúció, A biotechnológia módszerei és alkalmazása)	10	1	0	1	12
Az emberi szervezet felépítése és működés – I. Testkép, testalkat, mozgásképesség **	5	1	0	0	6
Az emberi szervezet felépítése és működése – II. Anyagforgalom **	8	1	1	1	11
Az emberi szervezet felépítése és működése – III. Érzékelés, szabályozás **	10	1	0	1	12

Az emberi nemek és a szaporodás biológiai alapjai **	7	0	0	1	8
A viselkedés biológiai alapjai, a lelki egyensúly és a testi állapot összefüggése **	7	1	1	1	10
Az egészségügyi rendszer, elsősegélynyújtás**	5	5	0	0	10
A biológiai evolúció ***	7	1	1	1	10
Év végi összefoglalás	0	3	0	0	3
Összesen	78	18	4	8	108

*(NAT2020 Az élet eredete és szerveződése)

** (NAT2020 Az ember szervezete és egészsége)

***(NAT2020 Öröklődés és evolúció)

Az iskola tantárgyi adottságai lehetőséget adnak tanulói vizsgálatok végzésére, amiket gyakorlati óra keretében építünk be. Szem előtt tartjuk a csoportmunka kapcsán diákjaink kooperációs képességének fejlesztését is.

Intézményi hagyomány a projekthéten (november elején) tartandó előadások, kiállítások szervezése, melyekre előadók meghívására van lehetőségünk. Emellett projektszerű feladatok tervezésével és megvalósításával célul tűzzük ki a környezettudatosságra nevelést és a fenntarthatóság elveinek tudatos, szemléletformáló beépítését a mindennapokba. Az egészséges táplálkozás és testkép-kialakítás fontosságának, illetve a mozgás kiemelkedő szerepének hangsúlyozása, az elsősegélynyújtás elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása is fő céljaink közé tartoznak. A dropprevenció és az egyre gyakoribbá váló mentális problémák felismerése és tudatosítása 10. évfolyamon kiemelkedő jelentőségű.

Az erdei iskola kiválóan alkalmas terep az ökológia, az állat- és növényismeret területeinek (pl. vízi gerinctelenek vizsgálata, társulástan, stb.) gyakorlatközpontú megismerésére.

Földrajz

9-10. évfolyam

A földrajztudomány a természeti és a társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait – a természet- és társadalomtudományok vizsgálati módszereire egyaránt építve – mutatja be. Ezáltal sajátos helyet foglal el, összekapcsolja a természet- és társadalomtudományokat és ezen interdiszciplináris sajátosság alapján válik a földrajz egy szintetizáló gimnáziumi tantárggyá. A tananyag a múltból kiindulva a jelen folyamataira, jelenségeire és azok lehetséges jövőbeli következményeire összpontosít, amelynek feldolgozása során a geoszférák természeti, társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatait állítja a középpontba, kiemelt hangsúlyt helyezve a térbeli folyamatok közötti összefüggésekre, kölcsönhatásokra. A 9–10. évfolyamos földrajz tananyag a természeti és társadalmi környezet összefüggéseivel, kölcsönhatásaival foglalkozik, és tudatosan épít az általános iskolában elsajátított földrajzi, természet- és társadalomtudományi ismeretekre.

A 9–10. évfolyamon a földrajz tantárgy alapóraszám: 102 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakörök	Óraszám
9. évfolyam:	
Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	6
A kőzetburok	13
A légkör	11
A vízburok	9
A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	19
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	9
10. évfolyam:	
A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	13
Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	10
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	7
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	5
Összes óraszám	102

A gimnáziumi földrajzoktatás komplex és szemléletformáló ismeretanyaga révén igyekszik a tanulóknak segítséget nyújtani abban, hogy az elsajátított földrajzi tudás és a mindennapi élet történései közötti kapcsolatokat felismerjék és kialakítsa bennük a földrajzi problémák iránti érzékenységet, valamint az azokra való reflektálás és a tudatos döntéshozatal képességét. Ezt különösen szem előtt tartva igyekszünk iskolánkban a „Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái” témakör tananyagát már a 9. évfolyamon a geoszférák megismerésekor témaspecifikusan érinteni és tanítani, aminek köszönhetően a 10. évfolyam végén a már megszerzett ismereteket kapcsoljuk össze és szintetizáljuk megfelelő módon a társadalom- és gazdaságföldrajzi folyamatokkal.

Angol nyelv

1. A gimnáziumban folyó nyelvoktatás jelenleg is maximálisan lefedi az új kerettantervi szabályozásban foglalt előírásokat és ajánlásokat:
  - különös hangsúlyt fektetünk a diákok kommunikatív kompetenciájának megalapozására és fejlesztésére
  - figyelembe vesszük a nyelvhasználó valós szükségleteit, ezért a nyelvoktatás tevékenység-központú
  - a diákok a feladatok során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységet végeznek
  - célunk a használható, valamint a jelenleg érvényben lévő, mérhető nyelvi szinteknek elérése

Mivel diákjaink változatos nyelvi tudással és változatos nyelvtanulói múlttal érkeznek a kezdő évfolyamokba, a tanítás, a számonkérés és kimenet szintje meghaladhatja a KER-ben és az új kerettantervi előírásokban meghatározott minimum szintet. A kimenetet minden évfolyamon a bemeneti tudás és a heti óraszám határozza meg. A diákok nyelvi szintje iskolánkba lépésükkor A1-B2+ szintig terjedhet, ezért az induló haladó angol nyelvi csoportokban az oktatás az iskolaév első napján megírt szintfelmérő teszt eredményei alapján beosztott csoportokban kezdődik.

2. Óraszámok

Csoporttípus	Heti óraszám	Évi óraszám	Bemeneti szint	Minimum kimeneti szint
9.NYEK kezdő	13	468	A1	A2
9.NYEK haladó	4	144	A1, A2, A2+, B1, B1+, B2, B2+	a bemeneti szint figyelembe vételével A2, A2+, B1, B1+, B2, B2+
A nyelvi előkészítő évfolyam kezdő nyelvi csoportjának tanulói a tanév végén egy, a szaktanár által összeállított szintfelmérő vizsgát tesznek, melynek eredményéről a szülőket tájékoztatjuk.				
A haladó nyelvi előkészítő csoportok tanulóinak a 11. évfolyam végén lehetőségük van befejezni az angol nyelv tanulását, így ekkor érettségi vizsgát tehetnek.				
9. évf. kezdő	5	180	A1	A2
9. évf. haladó	4 (3+1)	144	A1, A2, A2+, B1, B1+ (év eleji szintfelmérő alapján)	A2, A2+, B1, B1+, B2, B2+
10. évf. kezdő	5	180	A2	A2+, B1
10. évf. haladó	4 (3+1)	144	A2, A2+, B1, B1+, B2, B2+	A2+, B1, B1+, B2, B2+, C1
11. évfolyamtól diákjainknak kötelező nyelvi fakultációt választani, amennyiben a 10. évfolyam végére bármilyen nyelvből nem rendelkeznek legalább B2-es szintű nyelvvizsgával.				

3. Tankönyvek

Az angol nyelvi munkaközösségben a kollégák az új kerettantervhez rendelt tankönyvlista ajánlásait figyelembe véve, egyénileg döntenek a tankönyvválasztásról a bejövő, véglegesített nyelvi csoportok őszi szintfelmérőjének tükrében, az adott tanár szakmai megfontolásai és a csoportban tanuló diákok céljai alapján.

Neolatin nyelvek

Az idegen nyelvek oktatása

2013 szeptemberétől csak haladó szintű nyelvtudással lehet a Madách Imre Gimnáziumba bekerülni. Így volt ez korábban is a négy évfolyamos képzésben, az újdonság az, hogy eddig az öt évfolyamos képzésben résztvevők $\frac{3}{4}$ -ének nem kellett haladó szintű nyelvismeretéről a felvételin számot adnia. Szinten tartó (heti két órás) csoportokat indítottunk azoknak, akik a kezdő nyelvi előkészítő mellett angol vagy német nyelvtudásukat fejleszteni akarták. 2013-tól viszont a német és francia, **illetve 2019-től a spanyol** nyelvi előkészítőseknek angoltól, az angol kezdő nyelvi előkészítőseknek pedig német nyelvből kell felvételi vizsgát tenniük. A haladó nyelvet az első évben heti 5 órában, a következő két évben pedig 4-4 órában tanulják. Így a **négy** nyelvi előkészítő csoportban elvárás az, hogy a diákok 80%-a két nyelvből érjen el a B2-es és C1-es szintet. 11-12. évfolyamon már csak azoknak kötelező az egyik idegen nyelv emelt szintű tanulása, akiknek egyik nyelvből sincs még meg a B2-es szintű nyelvtudása. Hiszen iskolánk egyik alapelvárása, hogy minden diák rendelkezzen legalább egy középfokú „C” típusú nyelvvizsgával. Természetesen bárki tanulhat emelt szinten idegen nyelvet a 11-12. évfolyamon is, különösen, ha továbbtanulása szempontjából nélkülözhetetlen (idegen nyelvi szakok, külföldi továbbtanulás, felsőfokú nyelvvizsga megszerzése.)

Az új kerettantervhez alkalmazkodva a neolatin nyelvek óraszámai a 9. évfolyamon:

9. nyelvi előkészítő

francia nyelv -	11 óra
spanyol nyelv -	11 óra
latin nyelv -	2 óra

9. első id.ny.

francia nyelv -	5 óra
spanyol nyelv -	5 óra

9. második id.ny.

francia nyelv -	4 óra
spanyol nyelv -	4 óra
olasz nyelv -	4 óra

Az évfolyamokon a továbbhaladás feltétele: lsd. osztályozóvizsgák követelményei (<http://mig.hu/osztalyozovizsgak/>).

Tanárgyanként:

Francia nyelv

Francia mint első idegen nyelv

Nyelvi előkészítő osztály (9.nyb)

Témakörök

1. Család
2. Szabadidő
3. Napirend, házimunkák
4. Lakóhely
5. Utazás, nyaralás
6. Étkezési szokások
7. Sport
8. Időjárás, öltözködés
9. Közlekedés
10. Iskola

Nyelvtan:

1. Határozott és határozatlan névelők használata, a főnév, melléknév neme, száma, egyeztetése
2. Igeragozás kijelentő mód jelen időben, rendhagyó igék ragozása, módbeli segédigék használata
3. A birtoklás kifejezései
4. Prepozíciós kifejezések, prepozíciók és névelők összevonása
5. Visszaható igék ragozása
6. Passé composé ragozása és használata, passé récent, futur proche, présent progressif
7. Személyes névmás tárgy és részes esete, hangsúlyosalakjai
8. Tagadás különböző formái
9. Idő és helyhatározók
10. Cél, ok-, okozat és ellentét kifejezése

Az év végi kimeneti szint az európai KER szint alapján: A1+, A2

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: kommunikációs szándékok megértése és kifejezése, hallott szöveg értése, globális szövegértés, egyéni szövegalkotás írásban.

A nyelvi előkészítő évet követő 9. osztály

Témakörök:

1. Egészség és betegség
2. Egészséges életmód, táplálkozás, étkezési szokások
3. Vásárlás
4. Időjárás
5. Franciaország régiói

6. Tervek a jövőre
7. Emlékek, múlt idejű történetek
8. Mozi, színház
9. Média (tévé, újság, internet)

Nyelvtan

1. Passé composé, imparfait, futur simple
2. Participe passé egyeztetése
3. Egyszerű vonatkozó névmások
4. Tagadó szerkezetek
5. Személyes és határozói névmások helye és használata
6. Fokozás
7. Személytelen szerkezetek
8. Időhatározói szerkezetek

Az év végi kimeneti szint az európai KER szint alapján: A2+, B1

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: kommunikációs szándékok megértése és kifejezése, hallott szöveg értése, globális szövegértés, egyéni szövegalkotás írásban.

Francia mint második idegen nyelv

9. osztály

Témakörök

1. Család
2. Szabadidő
3. Napirend, iskola
4. Lakóhely
5. Utazás, nyaralás
6. Étkezési szokások
7. Időjárás, öltözködés

Nyelvtan:

Határozott és határozatlan névelők használata, a főnév, melléknév neme, száma, egyeztetése
Igeragozás kijelentő mód jelen időben, rendhagyó igék ragozása, módbeli segédigék használata

A birtoklás kifejezései

Prepozíciós kifejezések, prepozíciók és névelők összevonása

Futur proche

Személyes névmás tárgyesete, hangsúlyos alakjai

Tagadás egyszerűbb formái

Cél, ok-, okozat és ellentét egyszerűbb kifejezései

Az év végi kimeneti szint az európai KER szint alapján: A1

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: kommunikációs szándékok megértése és kifejezése, hallott szöveg értése, globális szövegértés, egyéni szövegalkotás írásban.

Latin nyelv

9. évfolyam, nyelvi előkészítő osztály

Latin mint harmadik idegen nyelv

Témakörök:

1. A latin használatának időbeli és térbeli kiterjedése és mai szerepe (a szövegekben előforduló továbbélő szavak, kifejezések kiemelése). A latin és a neolatin nyelvek kapcsolata.
2. Az ókori görögök és rómaiak életmódjának néhány sajátossága.
3. Család, iskola és etikai alapértékek az ókori Rómában.
4. Az ókori Róma vallási élete (pl. a jóslás szerepe, papi testületek).
5. Mondák a rómaiak eredetéről, Róma alapítása, római hősök.
6. A köztársaságkori Róma államszervezete.
7. Róma városának sajátosságai, látványosságok, a római ház, a római építészet jellegzetességei.
8. A római időszámítás.

Nyelvtan:

A latin kiejtés szabályainak elsajátítása (a hosszúságok és hangsúlyok biztos alkalmazása, hangos olvasás a hagyományos magyarországi ejtés szerint, diktálás utáni írás).

Az esetek és alapfunkcióik (a magyar nyelvi és az élő idegen nyelvi párhuzamok feldolgozása, pl. szövegkiegészítéssel).

Az I-V. declinációs főnevek, az I-II-III. declinációs melléknevek szótári alakja, ragozása (a párhuzamok és kivételek felfedezése táblázatok alkalmazásával, jelzős szerkezet, birtokviszony).

A locativus és a vocativus (helység- és személynevek keresése).

A melléknév- és főnévegyeztetés (a melléknév és a főnév sorrendje, párhuzamos ragozásuk gyakorlása pl. ragozás szóban, írásban, hiányos szerkesztéssel).

A melléknevek fokozása, az adverbium képzése és fokozása (a kivételek fontosságának rögzítése).

A névmások rendszerbe foglalása: személyes, birtokos, a vonatkozó névmás, közelre és távolra mutató névmások (a ragozási sajátosságok, párhuzamok rögzítése).

A tő- és sorszámnevek 1-20-ig (a melléknévragozás és a névmási ragozás jegyeinek felfedezése).

A leggyakoribb praepositíók, módosítószavak, kötőszavak felismerése.

Jelenidő: praesens imperfectum és perfectum

Múlt idő: praeteritum imperfectum

Jövőidő: futurum imperfectum

Memoriterek:

Szentenciák, szállóigék, egyszerűbb verses szövegek

Olasz nyelv

Olasz nyelv mint második idegen nyelv

9. évfolyam

Témakörök:

1. Bemutatkozás
2. Család, személyek külső-belső leírása
3. A ház, a lakás, a környezet bemutatása, a berendezés leírása
4. Egy napom, egy hetem
5. Az iskolarendszer, az iskola épülete, a tanulás
6. Szabadidő eltöltése, időjárás

Nyelvtan:

1. Határozott és határozatlan névelők használata, a főnév, melléknév neme, száma, egyeztetése
2. Igeragozás kijelentő mód jelen időben, rendhagyó igék ragozása
3. A birtoklás kifejezése
4. Prepozíciós kifejezések, prepozíciók és névelők összevonása
5. Visszaható igék ragozása
6. Bello és quello használata
7. Gerundio semplice, stare+gerundio használata
8. Passato prossimo ragozása és használata

Az év végi kimeneti szint az európai KER szint alapján: A1

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: kommunikációs szándékok megértése és kifejezése, hallott szöveg értése, globális szövegértés, egyéni szövegalkotás írásban.

Olasz nyelv mint harmadik idegen nyelv

első év

Témakörök:

1. Bemutatkozás
2. Család, személyek külső-belső leírása
3. A ház, a lakás, a környezet bemutatása, a berendezés leírása
4. Egy napom, egy hetem, idővel kapcsolatos kifejezések használata
5. Az iskolarendszer, az iskola épülete, a tanulás
6. Szabadidő eltöltése, időjárás
7. Étkezés, egészséges életmód
8. Utazás, közlekedés

Nyelvtan:

1. Határozott és határozatlan névelők használata, a főnév, melléknév neme, száma, egyeztetése

2. Igeragozás kijelentő mód jelen időben, rendhagyó igék ragozása
3. A birtoklás kifejezése
4. Prepozíciós kifejezések, prepozíciók és névelők összevonása
5. Visszaható igék ragozása
6. Bello és quello használata
7. Gerundio semplice, stare+gerundio használata
8. Passato prossimo és imperfetto ragozása és használata
9. Az imperativo ragozása és használata
10. A melléknév és a határozószó fokozása

Az év végi kimeneti szint az európai KER szint alapján: A1+, A2

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: kommunikációs szándékok megértése és kifejezése, hallott szöveg értése, globális szövegértés, egyéni szövegalkotás írásban.

Spanyol nyelv

Spanyol mint első idegen nyelv

9. nyelvi előkészítő csoport

Témakörök:

1. Bemutatkozás
2. Család, személyek külső-belső leírása
3. A ház, a lakás, a környezet bemutatása, a berendezés leírása
4. Egy napom, egy hetem
5. Szabadidő eltöltése, kulturális ismeretek, spanyol és spanyol-amerikai ünnepek, szokások
6. Lakóhely, közlekedés a városban, utazás, nyaralás
7. Vásárlás
8. Étkezés
9. Időjárás
10. A közelmúltban történt események
11. Befejezett és folyamatos múlt használata, múltbeli történések, emlékek

Nyelvtan:

1. Határozott és határozatlan névelők használata, a főnév, melléknév neme, száma, egyeztetése, névmások: visszaható, részes, tárgyas
2. Igeragozás kijelentő mód jelen időben, rendhagyó igék ragozása, kettőshangzós, tőhangváltós igék, ser/estar/hay
3. Bizonyos igei körülírások (tener que, ir a, estar+gerundio...)
4. A birtoklás kifejezése
5. Prepozíciós kifejezések, prepozíciók és névelők összevonása
6. Igeragozás kijelentő mód múlt időkben (pretérito perfecto, indefinido, imperfecto)
7. Igeragozás jövő időben (futuro imperfecto)
8. Felszólító mód állító és tagadó formában, névmáshasználattal együtt

Az év végi kimeneti szint az európai KER szint alapján: A1+, A2

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: kommunikációs szándékok megértése és kifejezése, hallott szöveg értése, globális szövegértés, egyéni szövegalkotás írásban

A nyelvi előkészítő csoportot követő 9. évfolyamon

Témakörök:

Az előző évfolyamokra kiírt követelményeken kívül:

1. Utazás, levélírás, beszámoló utazásról (Kultúra: például: El Camino, Toledo)
2. Múltbeli szokások, jellemzés, történetmesélés az összes múlt idő helyes használatával

3. Házimunka, családmodellek, családi munkamegosztás
4. Szabadidő, hobbik, mozi, színház, sportok, zene
5. Környezetünk, környezetvédelem
6. Jókívánságok, tanácsadás, érzelmek, bizonytalanság kifejezése

Nyelvtan:

1. Befejezett múlt képzése, használata, rendhagyók
2. Folyamatos múlt képzése, használata, rendhagyók
3. Függő beszéd (igeidőegyeztetés nélkül)
4. Pluscuamperfecto
5. Futuro imperfecto
6. Magyarázó, következtető kötőszavak
7. Vonatkozó névmások
8. Kötőmód jelen ideje, használatának főbb esetei

Az év végi kimeneti szint az európai KER szint alapján: A2+, B1

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: kommunikációs szándékok megértése és kifejezése, hallott szöveg értése, globális szövegértés, egyéni szövegalkotás írásban

Spanyol mint második idegen nyelv

9. évfolyam

Témakörök:

1. Bemutatkozás
2. Család, személyek külső-belső leírása
3. A ház, a lakás, a környék bemutatása, a berendezés leírása
4. Egy napom, egy hetem
5. Szabadidő eltöltése
6. Lakóhely, közlekedés a városban
7. Vásárlás
8. Étkezés
9. Időjárás
10. A közelmúltban történt események

Nyelvtan:

1. Határozott és határozatlan névelők használata, a főnév, melléknév neme, száma, egyeztetése, részes, tárgyas, visszaható névmások
2. Igeragozás kijelentő mód jelen időben, rendhagyó igék ragozása, kettőshangzós, tőhangváltós igék, ser/estar/hay
3. A birtoklás kifejezése
4. Prepozíciós kifejezések, prepozíciók és névelők összevonása
5. Visszaható igék ragozása
6. Igei körülírások: tener que, ir a, estar+gerundio
7. Pretérito perfecto ragozása és használata

8. Résztes és tárgyias névmások használata

9. Mutató névmások

Az év végi kimeneti szint az európai KER szint alapján: A1

Nyelvi kompetenciák fejlesztése: kommunikációs szándékok megértése és kifejezése, hallott szöveg értése, globális szövegértés, egyéni szövegalkotás írásban

Német nyelv

- 1) Az új kerettantervi szabályozás követelményrendszerét a Madách Imre Gimnáziumban folyó, jelenleg is érvényes idegennyelv-oktatás teljes mértékben lefedi. Az eltéréseket (felfelé mutató irányba) a szintek tekintetében az indokolja, hogy egy első, ill. egy második idegen nyelvi csoportunk német nyelvből felvételit tesz, tehát oktatásuk (az elmúlt évek tapasztalatai alapján rendszeresen) magasabb bejövő szintről indul, és ennek köszönhetően magasabb a(z) (el)várható és igényelt kimeneti szint is.
- 2) Az új kerettanterv a 9-10. évfolyam végére
  - az első idegen nyelvnél B1 kimenetet céloz meg,
  - a második idegen nyelvnél A1+ kimenetet céloz meg.
- 3) A Madách Imre Gimnáziumban az alábbi típusú bejövő csoportok vannak a 9. évfolyamokon.

Csoporttípus	Bejövő szint	9-10. év végi várható kimenet
1. idegen nyelv		
9. NYEK kezdő	A0	B1+ (az új kerettantervi előírásoknak (A2-B1) megfelel, ill. azokat meghaladja)
9. D haladó	B1	B2 (az új kerettantervi előírásoknak (B1) megfelel, ill. azokat meghaladja)
2. idegen nyelv		
9. Nya haladó	B1	B2+ (az új kerettantervi előírásoknak (B1) megfelel, ill. azokat meghaladja)
9. évfolyam vegyes kezdő csoport	A0	A1-A1+ (az új kerettantervi előírásoknak (A1) megfelel)

- 4) Tekintettel arra, hogy a Madách Imre Gimnázium minősített DSD iskola, a haladó nyelves tanulóink, és a NYEK-en tanuló diákok közül választhatják a C1 kimeneti szint elérését a tanulók. Ez a 11. évfolyamtól történő emelt szintű képzés keretében történik, nagyobb haladási tempót vállalva. Ugyanis az iskolában ingyenesen letehető DSD II vizsga, eredménytől függően B2-C1 szintű nyelvvizsgát ad, ezért is fontos a 10. év végére a stabil B1+/B2 szint elérése.
- 5) A DSD képzés miatt a vizsgaspecifikus tartalmak beépítése már a 9. évfolyamos haladó csoportok munkájában is megtörténik. Ilyenek például elemeiben a prezentáció tartása, a fogalomtérkép használata, a tanulói önállóság és a kooperatív munkaformák nagyfokú ösztönzése, mindez teljes mértékben megfelel az új Nat által elvárt kompetenciafejlesztési és módszertani sokszínűséget megkívánó elveknek.
- 6) A Témakörök tekintetében elsődlegesnek tartjuk az érettségi, valamint a DSD II vizsga tematikáját a megfelelő csoporttípusokban, különös tekintettel (mint eddig is) az új Nat által is szorgalmazott interdiszciplináris, célnyelvi országismereti és interkulturális tartalmakra, és újszerű, adekvát módszerekre, mint pl. a projektek tervezése, ill. az idegennyelvi közvetítés beemelésére is.
A tankönyvválasztás a csoporttípusokban a munkaközösség által egyeztetett, és a központi tankönyvlistáról történik, kivéve a DSD-specifikus fejlesztő anyagokat. Ezen tananyagok tananyag-felépítése szókincs, készségek és nyelvhelyességi elemek tekintetében teljes mértékben megfelel a kerettantervi ajánlásoknak.

A munkaközösség által használt tankönyvcsaládok:

Mit uns (Hueber)

Ausblick (Hueber)

Ideen (Hueber)

Kontakt (OH)

Ziel (Hueber)

7) A különböző csoportokhoz rendelt óraszámfelosztás a Madách Imre Gimnáziumban:

Első élő idegen nyelv	13		5		5	x	4		4	9/N: a: 13 a-né, b: 11 fr-sp, 2 la; +1 ének, +4 hal. ny. 11. évf.-tól az itt kezdett nyelv az első i.ny. (4 óra) 9-10. évf.: 2. idegen nyelv 4-4 óra, +1 óra a szabadon tervezhető órakeretből (kötelező). Nyelvi előkészítőn 12. évfolyamban már nincs 3 óra!
Második idegen nyelv	4		3	1	3	1	3		3	

8) Speciális belső vizsgáink, és azok szintje:

- NYEK szintmérő vizsga az első (9. Nya) tanév végén, A1+
- DSD bemutató szóbeli próbavizsga a 11. évfolyam fakultációs tanulói közül 2 fő: B2-C1. (*Kalibrierungsprüfung*)
- DSD II őszi próba írásbeli vizsga B2-C1 a vizsgázóknak a projekthéten

A 9. évfolyam számára a tanmeneteket ennek megfelelően fogjuk elkészíteni.

Orosz nyelv

9. évfolyam
második idegen nyelv
heti 4 óra

Rendkívüli öröm számunkra, hogy minden évben (megszakítások nélkül) folyamatosan tudunk csoportokat indítani. A kezdő csoportok létszáma ideális, lehetőséget ad a nagyon intenzív és dinamikus nyelvtanításra. A tananyagot olyan szaktanteremben tudjuk elsajátíttatni, ahol rendelkezésünkre állnak digitális segédanyagok is.

Orosz nyelvből SzékelyAndrás-Székely Nyina: *Sag za sagom*- 1 c. könyvét és munkafüzetét használjuk a 9. és 10. évfolyamon, majd pedig ennek a tankönyvnek a folytatását 11- és 12. évfolyamon, a munkafüzetrel párhuzamosan. Évfolyamonként általában a tankönyvből 7 leckét, de ez teljesen szubjektív, csoportfüggő.

Már az első évben igyekszünk a legtehetségesebb diákokat kiválasztani, és elindítani a tehetséggondozást is.

Évfolyamonként a következő anyagrészekre koncentrálnak:

9. évfolyam

- 1.Személyes vonatkozások, család
- 2.Ember és társadalom
- 3.Környezetünk
- 4.Az iskola
- 5.Életmód
- 6.Szabadidő, művelődés, szórakozás
- 7.Utazás, turizmus

FOGALOMKÖRÖK

Létezés kifejezése

Az Это mutatószó: Это книга. Это мальчик.

Nemek, élő/élettelen kategóriák: Он/она/оно. Вижу стол/мальчика.

есть + alanyeset, нет + birtokos eset.

Cselekvés kifejezése

Az igei paradigmarendszer kijelentő módban.

A „е” és „и”-soros igék jelen idejű alakjai.

Birtoklás kifejezése

A birtokos névmások: мой, твой, его, её наш, ваш, их.

A чей birtokos kérdő névmás.

A főnevek birtokos esete: книга мальчика, книги мальчика/мальчиков.

У меня есть...

A tagadás rendszerének tudatosít

ása: у меня нет.../ не было.../ не будет...

Térbeli viszonyok

направо, налево, прямо на столе, в машине, в школу, на улицу

Időbeli viszonyokСегодня. Утром, днём, вечером, ночью

В четверг, в пятницу. Летом, осенью, зимой, весной. Часто, всегда, никогда.

Az idő kifejezése: Сейчас 2 часа.

Mennyiségi viszonyok

Tőszámnevek (1-100)Sorszámnevek (1-10.)

Határozatlan számnevek: много, мало, несколько

Életkor kifejezése: Ей 21 год. Ему 3 года. Мне 11 лет.

Minőségi viszonyok A melléknevek neme, száma, ragozása.

Melléknevek egyeztetése.

А какой kérdőszó.

Alapfokú hasonlítás а как kötőszóval.

Hátravetett jelzős szerkezetek: человек высокого роста.

Modalitás

Хорошо, плохо, далеко, близко, быстро, медленно.

Хочу...

Esetviszonyok

A főnevek neme, többes száma, ragozása.

A személyes névmások alany-, tárgy-és részeshatározós esete.

Az orosz esetviszonyok alapvető alakjai egyes és többes számban néhány előjárószóval és azok nélkül:

Это книга. Я вижу книгу. Книга мальчика на столе. Я даю книгу мальчику. Я гуляю с мальчиком. В книге красивая картина.

Szabálytalan ragozású főnevek: человек-люди, ребёнок-дети, мать, дочь, сын, брат, сестра...

Боже мой! Господи!

Logikai viszonyok

и, а, но, или, который, где, когда, потому что...

поэтому, или..., или...

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes

- kérdéseket és utasításokat követni;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket és közléseket megérteni;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűrni;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni.

Beszédképesség:

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű válaszokat adni;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni, kérdéseket feltenni;
- megértési problémák esetén segítséget kérni;
- egyszerű párbeszédben részt venni.

Olvasott szöveg értése:

A tanuló legyen képes

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálni;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget megérteni, azt felolvasni;
- egyszerű, képpel illusztrált történetet követni.

Íráskészség:

A tanuló legyen képes•a ciril betűket anyanyelvi olvasó számára felismerhetően leírni, összekötni szavakban;•

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szavas mondatokat helyesen leírni;

- egyszerű közléseket tanult minta alapján írásban megfogalmazni;
- egyszerű strukturált szöveget(pl.: baráti üzenet, üdvözlétet létrehozni).

A fenti tananyag a törzsanyag 80%-át fedi le. A fennmaradó 20 %-ot :

-versenyek előkészítésére

-az orosz nyelvi est megszervezésére

-az Orosz Kulturális Intézet látogatására

-felzárkóztatásra

fordítjuk.

Digitális kultúra

9-10. évfolyam

A tanulók digitális kultúráját elsősorban gyakorlati problémák tudatos és célszerű megoldásával fejlesztjük, amelyben nagy szerepet kap a tanulók kreativitása és együttműködése is. A problémák összetettségében építünk a korosztályra jellemző, magasabb absztrakciós szintre, és célként már megjelenik az elméleti tudás rendszerezése és mélyítése is. A hagyományos PC-központú megközelítés helyett egy sokkal szélesebb spektrumot bemutató és használó rendszert írunk le. Az ismeretszerzés, kompetenciafejlesztés, tudásépítés és -alkalmazás szempontjából a mindennapokban megjelenő, a diákok életében jelen lévő hálózati, mobil- és webes eszközök is kiemelt szerepet kapnak.

Tanulóink évek óta részt vesznek országos és fővárosi programozói és alkalmazói versenyeken, diákjaink közül többen bejutottak az OKTV első húsz helyezettje közé. Iskolai szinten évek óta megrendezzük a programozói és alkalmazói Madách-kupát.

A projekt héten és az erdei iskolában a tananyag keretein túlmutató érdekes informatikai területekkel is megismerkedhetnek a gyerekek. A diákok pályaválasztását segíti, hogy tanáraink informatikai cégek bemutatkozó programjára szerveznek látogatást.

Folyamatosan figyelünk a többi tantárggyal való együttműködésre.

A tananyag a 10 évfolyammal bezárólag a következő:

9. ny évfolyam (heti 3 óra, évi 108 óra)

Témakör neve	Óraszám
Algoritmizálás, blokkprogramozás	20
Office 365 alkalmazások (Teams, Sway, OneNote, Stream, Forms)	25
Szövegszerkesztés	12
Oktatást támogató alkalmazások használata (Geogebra)	7
Táblázatkezelés	12
PPT készítése	10
A digitális eszközök használata	12
Szabadon felhasználható	10
Összes óraszám:	108

9. évfolyam (heti 2 óra, évi 68 óra)

Témakör neve	Óraszám
Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata	25
Szövegszerkesztés	11
Számítógépes grafika	7
Publikálás a világhálón	7
Táblázatkezelés	12
A digitális eszközök használata	6
Összes óraszám:	68

10. évfolyam (heti 1 óra, évi 34 óra)

Témakör neve	Óraszám
Információs társadalom, e-Világ	3
Mobiltechnológiai ismeretek	4
Számítógépes grafika	7
Multimédiás dokumentumok készítése	4
Online kommunikáció	4
Publikálás a világhálón	7
Adatbázis-kezelés	5
Összes óraszám:	34

Testnevelés

Az Oktatási Hivatal által bevezetett 2020. évi kerettanterv alapján készült órakeret:

Témakör	Órakeret
Sportjátékok	23 óra
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)	6 óra
Torna jellegű feladatok	11 óra
Atlétika jellegű feladatok	14 óra
Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek	17 óra
Önvédelem és küzdősportok	12 óra
Egészségkultúra – prevenció	15 óra
Testnevelés és népi játékok	10 óra
Összesen	108 óra

A felosztásból az úszás tervezett órakeretét átcsoportosítottuk a többi témakör óraszámához. A fenti óraszámok heti 3db testnevelés órára vonatkoznak.

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja megegyezik az Nkt. 27.§ (11) bekezdésében meghatározottakkal. A normál délelőtti órakeretben 3 testnevelésórát tartunk. A hét két (másik) napján – a délelőtti tanítási időkereten belül – pedig a diákok évfolyamonként úgynevezett sportsávon rotációs rendszerben választhatnak mozgásformát. Ezek (jelenleg) atlétika, röp-és kosárlabda, aerobik, jóga és társastánc.

Azok a tanulók, akik versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt sportolók, évente kötelesek sportszervezetük, egyesületük által kiállított igazolást leadni, hogy az egyesület keretein belül szervezett edzésen vesznek részt. Támogatjuk a diákjaink sportrendezvényeken való szereplését, legyen az akár tankerületi vagy az adott sportági szövetség által megszervezett.

A fizikai és motorikus képességek felmérését minden tanévben elvégezzük, az adatokat központilag rögzítjük és összehasonlítjuk az előző évi eredményekkel. A méréseket nem osztályozzuk. Iskolánkban a tanulók felmérésére a NetFit tesztrendszert használjuk.

A NetFit fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz. A mérés lebonyolítására a téli időszakban kerül sor.

Az Erdei Iskola szerves részét képezik a sportprogramok, melynek megszervezését és lebonyolítását a testnevelés munkaközösségünk végzi. Ezen felül minden évben sportprojektekkel készülünk, melyekből diákjaink tetszés szerint választhatnak.

Minden évben rendezünk Madách kupát testnevelés tantárgyból a téli időszakban. Ezen felül több sportágból szervezünk házi bajnokságot, melyek szerencsére nagy presztízsnak örvendenek. A „Madách Olimpiát” 4 évente rendezzük meg a nyári olimpia évében, melynek keretein belül színvonalas sportrendezvényeken tudják a diákok megmérettetni magukat.

Ének-zene

9. évfolyam

A 9. évfolyamon az ének-zene órák céljai:

- a magyar és az európai azonosságtudat erősítése
- a zenei anyanyelv ápolása a magyar népdalokon keresztül
- a magyar néprajzi ismeretek elmélyítése, betekintés a népszokások és néptánc világába
- népi hangszerekkel és nyelvjárásokkal való ismerkedés autentikus népzenei felvételek hallgatásával
- éneklési készség fejlesztés
- katartikus élő zenei élmény közös énekléssel, esetenként hangszerkísérettel együtt
- az európai zene történetébe való betekintés, esetenként tánclépések elsajátítása
- ismerkedés a zeneművészet remekműveivel éneklésen és zenehallgatáson keresztül az ókor, középkor, reneszánsz, barokk és bécsi klasszika korából
- a helyi tanterv részeként az iskolai programokra való zenei felkészülés: kamarakórus verseny, Zene Világnapja, március 15-i ünnepség, erdei iskola

Fejlesztési feladatok:

- hallás utáni daltanítás és felismerő kottaolvasással elsajátított zenei történelmi szemelvények éneklése
- kifejező, átélt éneklés, tiszta intonáció fejlesztés
- a hangszerkísérethez való alkalmazkodási képesség fejlesztése
- a művészi zene iránti érzékenység kifejlesztése, a kulturált zenehallgatásra való nevelés
- a többszólamú éneklésen keresztül a többirányú figyelem, a hallás és az intonációs készség fejlesztése
- összefüggések felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között
- a zenei fantázia, kreativitás fejlesztése a kamarakórus verseny kötelező darabjának feldolgozásán keresztül
- a helyi tantervben szereplő iskolai programokon – kamarakórus verseny, Zene Világnapja, március 15-i ünnepség, erdei iskola – való szereplés rutinjának kialakítása és fejlesztése

Éneklésre és/vagy hallgatásra tervezett dalok és zeneművészeti alkotások:

Magyar népdalok

Dies irae

Ut queant laxis

Moniot d'Arras: Nyári ének

Neidhart: Májusi ének

Ófrancia kánon

John of Fornsete: Nyár-kánon

L'homme armé

Dufay: Missa L'homme armé – Kyrie
Josquin des Prés: Ave vera virginitas
Tinódi Lantos Sebestyén: Egervár viadaljáról való ének
Purcell: Dido és Aeneas
Händel: A Messiás
Bach: Máté passió
Haydn: „Császár” – vonósnégyes
Haydn: Az évszakok
Mozart: Figaro házassága
Mozart: Requiem
Beethoven: V. szimfónia
Beethoven: IX. szimfónia – Örömóda

Tervezett óraszámok:

Dalok és zenetörténeti szemelvények – énekes anyag: 9 óra
Zeneművészeti alkotások – zenehallgatási anyag: 9 óra
Komplex készségfejlesztés: 8
Próba a kamarakórus versenyre: 8 óra
Felkészülés a Zene Világnapjára, a március 15-i ünnepségre és az erdei iskolára: 2 óra

9. nyelvi előkészítő osztály (angol, német nyelvet tanuló osztályok)

A nyelvi előkészítő osztályban az ének-zene órák céljai:

- éneklési készség fejlesztés
- katartikus élő zenei élmény közös énekléssel, esetenként hangszerkísérettel együtt
- az európai zene történetébe való betekintés
- ismerkedés a zeneművészet remekműveivel éneklésen és zenehallgatáson keresztül
- idegen – jelen esetben elsősorban angol és német – nyelvi kompetenciák fejlesztése angol és német nyelvű dalok, valamint zenetörténeti szemelvények énekeltetésével
- a tanult idegen – angol, német – nyelvhez kötődő kulturális értékek, hagyományok, zenei sajátosságok ismertetése, esetenként tánclépések elsajátítása
- a tanult idegen – angol, német – nyelv archaikus világába való betekintés középkori dallamok eredeti nyelven való énekeltetésével
- a helyi tanterv részeként az iskolai programokra való zenei felkészülés: kamarakórus verseny, Zene Világnapja, március 15-i ünnepség, erdei iskola

Fejlesztési feladatok:

- hallás utáni daltanítás és felismerő kottaolvasással elsajátított zenetörténeti szemelvények éneklése a magyar és latin mellett elsősorban a tanult idegen nyelveken – angol, német
- kifejező, átélt éneklés, tiszta intonáció fejlesztés
- a hangszerkísérethez való alkalmazkodási képesség fejlesztése

- a többszólamú éneklésen keresztül a többirányú figyelem, a hallás és az intonációs készség fejlesztése
- a tanult idegen nyelvek – angol, német – lejtésének, ritmikájának érzékeltetése az adott nyelveken történő éneklésen keresztül
- összefüggések felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között
- a helyi tantervben szereplő iskolai programokon – kamarakórus verseny, Zene Világnapja, március 15-i ünnepség, erdei iskola – való szereplés rutinjának kialakítása és fejlesztése

Éneklésre és/vagy hallgatásra tervezett dalok és zeneművészeti alkotások:

John of Fornsete: Sumer is icumen in
 Neidhart: Mayenzeit one neidt
 Purcell: Dido és Aeneas
 Händel: A Messiás
 Bach: Máté passió
 Haydn: Gott erhalte
 Haydn: „Császár” – vonósnégyes
 Haydn: Az évszakok
 Beethoven: An die Freude
 Schubert: Wohin?
 Schumann: Die beiden Grenadiere
 Mendelssohn: Auf Flügeln des Gesanges
 Wagner: Tannhäuser
 Orff: Carmina burana
 Gershwin: Strike up the Band
 Szőnyi Erzsébet: Biciniumok 2 – Amerikai és kanadai népdalok

Tervezett óraszámok:

Dalok és zenetörténeti szemelvények – énekes anyag: 9 óra
 Zeneművészeti alkotások – zenehallgatási anyag: 9 óra
 Komplex készségfejlesztés: 8
 Próba a kamarakórus versenyre: 8 óra
 Felkészülés a Zene Világnapjára, a március 15-i ünnepségre és az erdei iskolára: 2 óra

9. nyelvi előkészítő osztály (francia, spanyol nyelvet tanuló osztályok)

A nyelvi előkészítő osztályban az ének-zene órák céljai:

- éneklési készség fejlesztés
- katartikus élő zenei élmény közös énekléssel, esetenként hangszerkísérettel együtt
- az európai zene történetébe való betekintés
- ismerkedés a zeneművészet remekműveivel éneklésen és zenehallgatáson keresztül
- idegen – jelen esetben elsősorban francia, spanyol és latin – nyelvi kompetenciák fejlesztése francia és spanyol nyelvű dalok, zenetörténeti szemelvények és gregorián énekeltetésével
- a tanult idegen – francia, spanyol és latin – nyelvhez kötődő kulturális értékek, hagyományok, zenei sajátosságok ismertetése, esetenként tánclépések elsajátítása
- a tanult idegen – francia, spanyol – nyelv archaikus világába való betekintés középkori dallamok eredeti nyelven való énekeltetésével
- a helyi tanterv részeként az iskolai programokra való zenei felkészülés: kamarakórus verseny, Zene Világnapja, március 15-i ünnepség, erdei iskola

Fejlesztési feladatok:

- hallás utáni daltanítás és felismerő kottaolvasással elsajátított zenetörténeti szemelvények éneklése a magyar mellett elsősorban a tanult idegen nyelveken – francia, spanyol és latin
- kifejező, átélt éneklés, tiszta intonáció fejlesztés
- a hangszerkísérethez való alkalmazkodási képesség fejlesztése
- a többszólamú éneklésen keresztül a többirányú figyelem, a hallás és az intonációs készség fejlesztése
- a tanult idegen nyelvek – francia, spanyol és latin – lejtésének, ritmikájának érzékeltetése az adott nyelveken történő éneklésen keresztül
- összefüggések felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között
- a helyi tantervben szereplő iskolai programokon – kamarakórus verseny, Zene Világnapja, március 15-i ünnepség, erdei iskola – való szereplés rutinjának kialakítása és fejlesztése

Éneklésre és/vagy hallgatásra tervezett dalok és zeneművészeti alkotások:

Dies irae
Ut queant laxis
Moniot d'Arras: Ce fut en mai
Ófrancia kánon
L'homme armé
Dufay: Missa L'homme armé – Kyrie
Josquin des Prés: Ave vera virginitas

Rouget de l'Isle: La Marseillaise
Schumann: A két gránátos
Csajkovszkij: 1812. nyitány
Berlioz: La damnation de Faust
Verdi: Don Carlos
Bizet: Carmen
Ravel: Bolero
Ramírez: El nacimiento

Tervezett óraszámok:

Dalok és zenetörténeti szemelvények – énekes anyag: 9 óra
Zeneművészeti alkotások – zenehallgatási anyag: 9 óra
Komplex készségfejlesztés: 8
Próba a kamarakórus versenyre: 8 óra
Felkészülés a Zene Világnapjára, a március 15-i ünnepségre és az erdei iskolára: 2 óra

Vizuális kultúra

9. és 10. osztály számára

Helyi tantervünk a 2020 áprilisában törvényerőre emelkedett NAT célkitűzéseivel összhangban készült. Nemzeti kultúránk örökítésében a vizuális kultúra tantárgy fontos szerepet játszik: mérlegelő, komplex gondolkodás, véleményalkotás, művészettörténeti ismeretek, vizuális képalkotás, kreativitás a tantárgy keretében fejleszthető.

A vizuális kultúra más tantárgyakhoz is kötődik: dráma, egyéb művészetek, irodalom, történelem. Bizonyos irodalmi témakörök feldolgozásához ajánlott a művek filmes vagy színházi adaptációjának beépítése a tananyag feldolgozásába (manuális és digitális eszközök használatával). A csoportos és komplex munkák kivitelezése különböző művészeti tevékenységek, ill. a valamint a tárgy- és környezetkultúra megismerésére ad lehetőséget elméletben és gyakorlatban.

A vizuális kultúra tanításának nemcsak a műveltségátadás, a kompetenciafejlesztés, hanem az érzelmi nevelés is a célja. A diákok érzelmi fejlődése az alapja a későbbi személyes boldogulásuknak, együttműködési képességüknek, társadalmi beilleszkedésüknek.

Helyi tantervünkben az órakeret 80%-át a törzsanyagra fordítjuk. Az órakeret fennmaradó 20%-át a szaktanár választása alapján mérlegeli, ehhez csak javaslatot építettünk be a tanterv struktúrájába.

Fejlesztési feladatok: A művészettörténeti és gyakorlati tudás fejlesztése érdekében a vizuális kultúra tantárgy keretein belül hangsúlyt fektetünk a kompozíció fogalmának megismerésére. A kompozíció minden alkotás alapja, a kontraszt (fény és árnyék) kezelése, valamint a munkamenetek folyamatának elsajátításában fontos szerepet játszik a manuális képalkotás, vázlatkészítés, tanulmányrajz elkészítése során. Az egyéni munkák csoportos bemutatása több témakörben és formában is összegezhető egy-egy kiállítás megrendezésének alkalmával, melynek keretein belül újabb munkamenetek megismerésére van módjuk a diákoknak (pl. paszpartúzás, kurátori feladatok, manuális és digitális kép és mozgókép alkotás...) a kiállításon bemutatott alkotások elkészítésével együtt.

A 9. és 10. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgy alapóraszámja: 68 óra

A két éves képzési ciklus során a 9. és 10. évfolyamon a kijelölt témák arányosan szerepelnek.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Korszak, stílus, műfaj	20
Kortárs művészeti jelenségek – Művészi koncepció, személyes és társadalmi üzenet	8
A vizuális közlés hatásmechanizmusa – Vizuális információfeldolgozás	4
Digitális képalkotás, közösségi média – Digitális tartalom-előállítás, személyesség	8
Design, divat, identitás – Tervezett környezet, azonosulás	16

Környezet és fenntarthatóság – Természeti és tervezett környezet egyensúlya	12
Összes óraszám:	68

Osztályozó vizsga követelményei:

(Lehetőség szerint a feladatok/tesztek anyagát a vizuális kultúra tanár állítja össze, mely a helyi tantervben szereplő témakörökre koncentrál; célja a gyakorlati és elméleti tudás felmérése. Részei: művészettörténeti és szakmai elméleti és gyakorlati feladat.)

25% alatt	elégtelen
25%-tól	elégséges
40%-tól	közepes
60%-tól	jó
80%-tól	jeles